

بررسی عوامل موثر بر زمان اعلان سود در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران

محمد رضا عباسزاده^۱

استادیار گروه حسابداری دانشگاه فردوسی مشهد

سید مهدی پورحسینی حصار^۲

کارشناس ارشد حسابداری

ندا جعفری نسب^۳

کارشناس ارشد حسابداری

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۳/۲۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۹/۱۸

چکیده

سرمایه‌گذاران و دیگر استفاده کنندگان، اعلان سود سالیانه شرکت‌ها را یکی از منابع اطلاعاتی مهم و با صرفه تلقی می‌نمایند که دارای محتوای اطلاعاتی با ارزشی است. اعلان به موقع سود سالیانه شرکت‌ها، از یک طرف بهبود ویژگی کیفی مربوط بودن و از طرف دیگر کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین استفاده-کنندگان را به دنبال خواهد داشت. هدف این تحقیق بررسی عوامل موثر بر زمان اعلان سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

در این راستا اطلاعات ۱۷۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی ۱۳۸۴ الی ۱۳۸۸ مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق برای آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون چندگانه استفاده شده است. عوامل احتمالی اثرگذار بر زمان اعلان سود شرکت‌ها در سه گروه، تقاضای بازار برای اعلان سود، محدودیت‌های حاکم بر اعلان سود و اقدامات محافظه‌کارانه‌ی مدیریت شرکت‌ها در رابطه با اعلان سود طبقه‌بندی و مورد بررسی و آزمون قرار گرفته‌اند.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد عواملی مانند ادغام با دیگر شرکت‌ها، پیچیدگی عملیات شرکت، تنگناها یا

۱- نویسنده مسئول:

abbas33@um.ac.ir

2- sm.pourhoseini@yahoo.com

3- [nedajafari86@yahoo.com](mailto nedajafari86@yahoo.com)

فشارهای مالی، اخبار خوب و بد و نوع اظهار نظر حسابرسی ارائه شده در مورد صورت‌های مالی شرکت بر زمان اعلان سود سالیانه‌ی شرکت‌ها تاثیر قابل ملاحظه‌ای دارد.

واژه‌های کلیدی: اعلان سود، محتوای اطلاعاتی سود، به موقع بودن، عدم تقارن اطلاعاتی، پیچیدگی شرکت
طبقه‌بندی JEL :G1,G11,G12

The Survey of Effective Factors on the Timeliness of Annual Earnings Announcements in Listed Firms in Tehran stock Exchange

Mohmmad Reza Abbaszadeh
*Assistant Professor of Scientific Board,
Ferdowsi University of Mashhad*
Seyed Mahdi Pourhoseini Hesar
Master of accounting
Neda Jafari Nasab
Master of accounting

Received: 8 Dec 2012

Accept: 18 Jun 2013

Abstract:

Earnings Announcements is an important and cost-effective source of information for investors and the other users. It has Information Content. On one hand, timeliness of annual earnings announcements adds to the relevance of earnings reporting. On the other hand, Timely earnings announcements reduce information asymmetry between the users. The objective of this study is to present evidence on the timeliness of annual earnings announcements in Listed Firms in Tehran Stock Exchange.

Our sample consists of 170 Tehran stock exchange firms and the sample period is during 2006-2010. In this study, multiple regression is used for testing the hypotheses. The possible determinants in explaining earnings reporting timeliness are divided in three categories which are the demand for earnings information, supply constraints and management opportunism and are examined.

The findings of this study portray the effect of business combination, firm complexity, financial distress, good or bad news and audit opinion on timeliness of annual earnings announcements.

Key word: Earnings Announcements, Information Content of Earnings, Timeliness, Information Asymmetry, firm complexity

JEL classification: G1,G11,G12

۱. مقدمه

سود **مهم** ترین شاخص عددی در حسابداری مالی بوده و در بسیاری از زمینه‌ها مانند استقراض، قراردادها، حاکمیت شرکتی، ادغام شرکت‌ها و ... نقش مهمی ایفا می‌نماید (Nichols and Wahlen, 2004).

اصلی‌ترین و بحث برانگیزترین زمینه کاربرد سود در بازارهای سرمایه می‌باشد. در بازار سرمایه، بازده سهام یک شرکت معادل تغییرات صورت گرفته در ارزش بازار آن در طول یک دوره زمانی به اضافه هر گونه سود پرداخت شده طی همان دوره بوده که این مفهوم می‌تواند معیاری از سود هر سهم شرکت در طی یک دوره زمانی معین باشد (Brown et al., 2009).

در مورد شرکت‌های بورسی تاخیر یا تسریع در اعلان سود سالیانه شرکت‌ها واکنش متفاوت سرمایه‌گذاران و دیگر استفاده‌کنندگان را به دنبال داشته و اثرات قابل ملاحظه‌ای بر ارزش بازار سهام شرکت‌ها خواهد داشت (Silva et al., 2010).

به منظور افزایش و بهبود کارائی اطلاعاتی بازار بورس اوراق بهادر بسیاری از کشورها الزمات ویژه‌ای را در مورد کاهش مهلت و نحوه افشای اطلاعات مالی شرکت‌های پذیرفته شده وضع نموده‌اند. به عنوان مثال در امریکا و استرالیا مهلت ارائه و افشای اطلاعات مالی توسط شرکت‌های بزرگ از ۷۵ روز به ۶۰ روز بعد از پایان سال مالی کاهش یافته است (Brown et al., 2009).

اتحادیه اروپا نیز در نشست اکتبر ۲۰۱۱ خود، ضمن تاکید بر گزارشگری به موقع سالیانه در بین کشورهای عضو اتحادیه با انتشار بیانیه‌ای به دنبال لغو الزامات مربوط به گزارشگری مالی میان دوره‌ای با هدف کاهش هزینه‌های مربوط به گزارشگری بوده است.

تحقیقات انجام شده قبلی در مورد سود به ویژه در بازارهای سرمایه نشان داده است که سود دارای محتوای اطلاعاتی با ارزشی بوده و بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان تاثیر قابل ملاحظه‌ای دارد. تهیه و ارائه به موقع اطلاعات مربوط به سود علاوه بر بهبود ویژگی کیفی مربوط بودن اطلاعات به عنوان یک عامل کلیدی در مدل‌های ارزیابی و تصمیمات سرمایه‌گذاری عمل می‌نماید. در بیشتر تحقیقات قبلی انجام شده در مورد به موقع بودن اعلان سود تمرکز عمده بر مطالعه و تعیین اثرات به موقع بودن اعلان سود بر قیمت سهام بوده است و عوامل موثر بر زمان و نحوه اعلان سود شرکت‌ها کمتر مورد توجه و تاکید قرار گرفته است.

اثر و محتوای اطلاعاتی اعلان سود در بازار سرمایه تنها تابعی از ماهیت سود نبود بلکه به موقع

بودن و زمان مناسب ارائه و انتشار آن نقش مهمی در مفید بودن اطلاعات حاصل از آن و مربوط بودن آن در تصمیم‌گیری‌ها دارد. با توجه به تفاوت موجود در رفتار و زمان گزارشگری و اعلان سود شرکت‌ها در بازار سرمایه، هدف اصلی این تحقیق مطالعه و بررسی عوامل موثر بر زمان اعلان سود شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران است. به بیان دیگر این مطالعه در صدد یافتن پاسخ به این سوال مهم است که چرا در اعلان سود شرکت‌های بورسی تفاوت زمانی وجود دارد.

برای این منظور در این نوشتار پس از بیان مقدمه به بررسی پیشینه تحقیق مرتبط با تحقیق پرداخته می‌شود. در بخش سوم به تدوین فرضیه‌های تحقیق پرداخته می‌شود. بخش چهارم به تصریح مدل و روش مورد استفاده در این تحقیق اختصاص می‌یابد. در بخش پنجم به تخمین مدل و تجزیه و تحلیل یافته‌ها پرداخته می‌شود. درنهایت در بخش ششم نتیجه‌گیری ارائه می‌گردد.

۲. پیشینه تحقیق

ویترد و زیمر^۱ (۱۹۸۴) در تحقیق خود در مورد به موقع بودن گزارشگری مالی و تنگناهای مالی به این نتیجه رسیدند که شرکت‌هایی که دچار بحران‌های مالی هستند در مقایسه با سایر شرکت‌ها تاخیر در گزارشگری مالی بیشتری دارند.

دایر و ویلسون^۲ (۱۹۸۹) در تحقیق خود در مورد به موقع بودن گزارشگری مالی به این نتیجه رسیدند که پیچیدگی عملیات شرکت باعث می‌شود که زمان بیشتری برای تکمیل عملیات حسابرسی و افشاء گزارش‌های مالی مورد نیاز باشد. همچنین نتایج تحقیق آنها نشان می‌دهد که تمایل مدیران برای افشاء به موقع اخبار خوب در مقایسه با اخبار بد بیشتر است.

اوسا - انسه^۳ (۲۰۰۰) در تحقیقی به موقع بودن گزارشگری مالی در بورس اوراق بهادار زیمباوه را مورد بررسی قرار داد. نتایج تحقیق نشان داد بین متغیرهای اندازه، سودآوری، عمر و مدت زمان اجرای عملیات حسابرسی شرکت و به موقع بودن گزارشگری مالی و اعلان سود اولیه

1- Whittred and Zimmer

2- Dwyer and Wilson

3- Owusu-Ansah

شرکت‌ها رابطه معنی‌داری وجود دارد.

تحقیق هو و همکاران^۱ (۲۰۰۳) نشان می‌دهد شرکت‌هایی که اظهارنظر حسابرسی ارائه شده درباره صورت‌های مالی آنها، به شکل مقبول (بدون شرط) است در مقایسه با شرکت‌هایی که اظهار نظر مشروط دریافت می‌کنند تاخیر کمتری در گزارشگری مالی و اعلان سود سالیانه دارند.(Haw and others, 2003)

نتایج تحقیق سنگاپتا^۲ (۲۰۰۴) نشان می‌دهد بین تاخیر در زمان اعلان سود و پیچیدگی شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد. پیچیدگی ماهیت و عملیات شرکت موجب تاخیر بیشتر در اعلان سود و گزارشگری مالی شرکت می‌شود (Sengupta, 2004).

دغان و همکاران^۳ (۲۰۰۷) در تحقیقی به موقع بودن گزارشگری مالی در بورس بین‌المللی اوراق بهادر را بررسی نموده‌اند. نتایج تحقیق آنها نشان داد به موقع بودن گزارشگری مالی، تحت تاثیر توان سودآوری شرکت است. شرکت‌هایی که دارای اخبار خوب (نرخ بازده سرمایه‌گذاری و یا نرخ بازده حقوق صاحبان سهام بالاتر) بوده‌اند، زودتر از شرکت‌های دارای اخبار بد، صورت‌های مالی خود را منتشر نموده‌اند. همچنین اندازه شرکت و ریسک مالی در به موقع بودن گزارشگری مالی شرکت‌ها موثر بوده‌اند(Dogan and Others, 2007).

تحقیق کوتاری^۴ (۲۰۰۸) نشان می‌دهد که مدیران با هدف جلوگیری از تبعات منفی انتشار اخبار بد در بازار معمولاً این اخبار را با تاخیر و تعویق ارائه و افشاء می‌نمایند. در مقابل به منظور منتفع شدن از اثرات مثبت اخبار خوب در بازار تمايل بیشتری برای انتشار سریع این نوع اخبار از خود نشان می‌دهند(Kothari and Others, 2008).

تحقیق سارا سیکو (۲۰۰۹) نشان داد که تاخیر در اعلان سود با درصد سهام متعلق به اشخاص وابسته، رابطه معنی‌دار مثبت و با عدم قطعیت سطح سودهای آتی و اندازه شرکت رابطه معنی‌دار منفی دارد(Siuko, 2009).

نتایج تحقیق شالو (۲۰۰۹) نشان می‌دهد ترکیب با سایر شرکت‌ها که با هدف ایجاد ارزش برای

1- Haw et al.

2- Sengupta

3- Dogand et al.

4- Kothari et al.

شرکت و سهامداران صورت گرفته است سبب می شود مدیران به منظور برخورداری از واکنش و اثرات مثبت بازار، اعلان سود و گزارشگری مالی به موقع و سریع تری داشته باشند، Shalev, (2009).

سیلو و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان محتوای اطلاعاتی تاخیر در اعلان سود بیان نمودند که عکس العمل بازار از نظر آماری و اقتصادی در موارد تاخیر در اعلان سود قابل ملاحظه بوده است. نتیجه تحقیق آنها نشان می دهد بین تغییر در سطح سودهای آتی و قیمت سهام با تاخیر در اعلان سود رابطه معنی داری وجود دارد (Silva and Others, 2007).

مرادی و پورحسینی (۲۰۱۰) تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین برخی ویژگی های مالی و غیر مالی و مدت زمان اجرای عملیات حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را انجام داده اند. نتایج تحقیق آنها نشان داد که بین اندازه، نسبت بدھی، سودآوری، نوع اظهار نظر حسابرس و عمر شرکت و مدت اجرای عملیات حسابرسی رابطه معنی داری وجود دارد (Moradi and Pourhoseini, 2010).

نتایج تحقیق چنگ تان و ونگ (۲۰۱۲) در مورد ارزش مربوط بودن اعلان به موقع سود بر روی شرکت های انتخابی در حوزه کشورهای آمریکای شمالی نشان می دهد که تهیه و اعلان به موقع اطلاعات سود موجب بالا رفتن کیفیت مربوط بودن اطلاعات سود در تصمیمات سرمایه گذاران شده و بر بازده سهام شرکت ها نیز اثر گذار بوده است. همچنین ارزش مربوط بودن اطلاعات سود در صورت تسریع در اعلان آن بیشتر از زمانی بوده است که با تاخیر صورت گرفته است (Cheng Tan and Wong, 2012).

۳. تدوین فرضیه های تحقیق

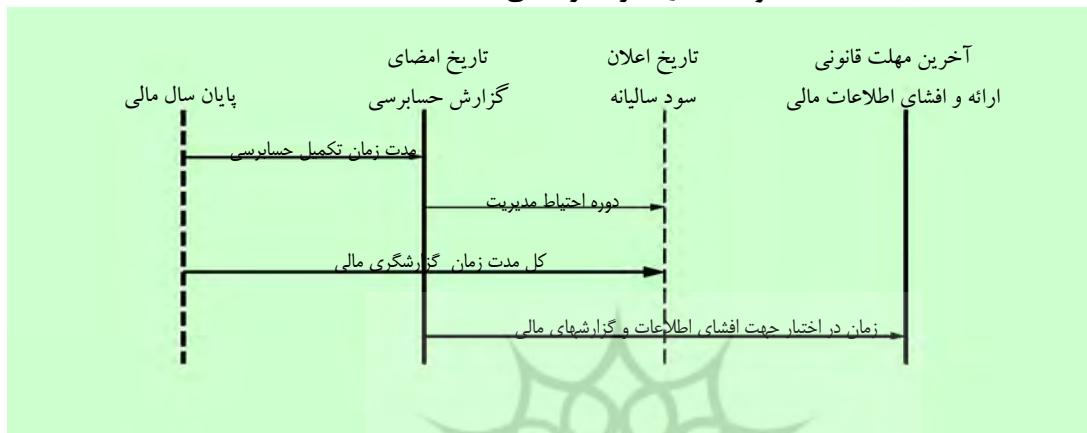
۱-۳. اعلان سود^۱ و عوامل موثر بر زمان اعلان سود

همان گونه که در نمودار شماره ۱ نشان داده شده است کل مدت زمان گزارشگری مالی تحت تاثیر مدت زمان تکمیل عملیات حسابرسی و تصمیمات مدیریت شرکت (دوره احتیاط مدیریت)

1- Earnings announcement

قرار دارد. در این تحقیق تاخیر در زمان اعلان سود، بر اساس فاصله زمانی (تعداد روزهای) بین پایان سال مالی و تاریخ اعلان رسمی سود سالیانه شرکت اندازه‌گیری شده است. عوامل موثر بر تاخیر در زمان اعلان سود در قالب سه گروه تقاضای بازار برای اعلان سود، محدودیت عرضه و اعلان سود و فرصت طلبی و اقدامات محافظه کارانه مدیریت به شرح زیر مورد بررسی و آزمون قرار گرفته است.

نمودار(۱): دوره گزارشگری مالی

منبع: (Siuko, 2009)

۱-۳-۳. تقاضای بازار برای اعلان سود^۱

استفاده کنندگان اطلاعات مالی به منظور تعیین مبنایی برای تصمیمات مهم اقتصادی و سرمایه-گذاری خود متقاضی دریافت اطلاعات به موقع درباره سود شرکت می‌باشند. اطلاعات عرضه شده به بازار مهم‌ترین مبنای تصمیم‌گیری آنها تلقی می‌شود، بنابراین مدیران این شرکت‌ها باید گزارشگری مالی و اعلان به موقع سود داشته باشند. آنچه مشخص است تقاضای بازار برای اعلان سود شرکت‌ها، خارج از کنترل و اراده مدیریت واحد گزارشگر بوده و مستقیماً از تقاضای بازار برای دریافت اطلاعات مربوط به اعلان سود شرکت‌ها ناشی می‌شود. در این رابطه موارد زیر قابل

1- Market demand for earnings information

بحث است:

^۱ ۱-۱-۳. عدم قطعیت سطح سودهای آتی

ابهام و عدم قطعیت در مورد سطح و میزان سودهای آتی یکی از عواملی است که بر میزان تقاضای بازار برای اعلان سود اثرگذار است. سرمایه‌گذاران در مقایسه با مدیران شرکت از اطلاعات محدود و دانش کمتری در مورد شرکت و فعالیت‌های آن و همچنین سطح سودهای مورد انتظار آتی برخوردار هستند. این عدم تقارن اطلاعاتی، تقاضای سرمایه‌گذاران و دیگر فعالان بازار سرمایه را برای دریافت اطلاعات در مورد عملکرد مالی و موقعیت تجاری شرکت افزایش می‌دهد. به عبارت دیگر گزارشگری مالی و افشای اطلاعات اساساً مبتنی بر تصوری نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران، سرمایه‌گذاران و دیگر استفاده‌کنندگان است. عدم قطعیت در مورد سطح سودهای آتی، تقاضای اطلاعاتی سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه را افزایش می‌دهد. از طرف دیگر از آنجا که نقش اولیه هر شرکت ایجاد ارزش و افزایش ثروت سهامداران شان می‌باشد مدیریت شرکت سعی می‌کند با ارائه و افشای اطلاعات مربوط و به موقع به این نیاز اطلاعاتی استفاده‌کنندگان پاسخ مثبت دهد. با توجه به آنچه گفته شد فرضیه زیر مطرح می‌شود:

فرضیه ۱: بین تأخیر در زمان اعلان سود و عدم قطعیت سطح سودهای آتی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

^۲ ۱-۱-۳. ادغام با سایر شرکت‌ها

بر اساس تئوری افشاء^۳ در حالت معمول مدیران شرکت‌ها تمایل دارند اخبار خوب را هرچه سریع‌تر ارائه و افشا نموده و اخبار بد و نامطلوب را کتمان نمایند. با این نگرش مدیران شرکت‌هایی که وارد فرآیند ترکیب با سایر شرکت‌ها می‌شوند، چنانچه در این فرآیند انتظار ایجاد ارزش افزوده و سودآوری را داشته باشند، تلاش دارند اطلاعات جامع و به موقعی از این رویداد ارائه

1- Uncertainty of future earnings level

2- Business combination

3- Disclosure theory

کنند. از آنجا که اولین و مهم‌ترین نقش اقتصادی شرکت‌های سهامی ایجاد ارزش برای سهامداران‌شان می‌باشد، انگیزه اصلی مدیران شرکت‌ها از ترکیب با سایر شرکت‌ها همین عامل بوده و مدیران سعی می‌کنند با افشاء سریع اخبار و اطلاعات مربوط به ترکیب با سایر شرکت‌ها از واکنش مثبت بازار در این خصوص منتفع گردند (Shalev, 2009).

نتایج تحقیق انجام شده توسط بگلی و فیسچر در سال ۱۹۹۸ نشان می‌دهد که ارزش مورد انتظار و قایعی مانند جذب سایر شرکت‌ها یا تحصیل سهام که در دوره اعلان سود رخ می‌دهد بر زمان اعلان سود اثرگذار می‌باشد (Begley and Fischer, 1998).

با توجه به دلایل ذکر شده در بالا فرضیه زیر ایجاد شده است:

فرضیه ۲: بین تاخیر در زمان اعلان سود و ترکیب با سایر واحدهای تجاری رابطه معنی‌داری وجود دارد.

۱-۳. محدودیت عرضه و اعلان سود^۱

برخی موقع علی‌رغم تمایل شرکت‌ها به گزارشگری مالی و اعلان به موقع سود محدودیت‌هایی بر شرکت حاکم می‌شود که گزارشگری مالی شرکت را با تاخیر مواجه می‌سازد. وجود برخی الزامات و استانداردهای حسابداری در مورد اطلاعات مالی قابل گزارش، ضرورت حسابرسی صورت‌های مالی، فناوری و تکنولوژی‌های مورد استفاده برای پردازش داده‌ها و تهیه صورت‌های مالی، رویه‌های حسابداری و حسابرسی، اندازه شرکت، پیچیدگی عملیات شرکت از جمله این موارد محسوب می‌شوند که برخی از این عوامل در زیر بررسی شده است.

۱-۲-۳. پیچیدگی^۲ شرکت

واکنش شرکت‌ها در مقابل تقاضای بازار جهت ارائه و افشاء اطلاعات مالی به دلیل وجود تفاوت در ماهیت و پیچیدگی عملیات بین شرکت‌ها یکسان و مشابه نخواهد بود. پیچیدگی عملیات شرکت تاثیر عمده‌ای بر عملیات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی و همچنین مدت زمان

1- Supply constraints
2- Complexity

اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی داشته و به تبع آن زمان ارائه و افشاءی صورت‌های مالی و سایر اطلاعات حسابرسی شده را تحت الشعاع قرار می‌دهد. صرف نظر از انتخاب هر معیاری جهت سنجش پیچیدگی عملیات، گزارشگری مالی و اعلان سود در شرکت‌های دارای عملیات پیچیده با تاخیر بیشتری صورت می‌گیرد. بر این اساس فرضیه زیر مطرح می‌شود:

فرضیه^۳: بین تاخیر در زمان اعلان سود و پیچیدگی عملیاتی شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.

^۱ ۲-۱-۳. نوع اظهار نظر حسابرسی

مدت زمان اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی می‌تواند بر به موقع بودن گزارشگری مالی شرکت و در نتیجه مربوط بودن آن اثرگذار باشد. مدت زمان اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی می‌تواند تحت تاثیر پیچیدگی عملیات حسابرسی قرار گیرد. عملیات حسابرسی شرکت‌هایی که اظهار نظر حسابرسی ارائه شده در مورد صورت‌های مالی آن به شکل مقبول (غیر مشروط) باشد احتمالاً از پیچیدگی کمتری برخوردار بوده و عملیات حسابرسی آنها زودتر به اتمام می‌رسد. بنابراین در این نوع شرکت‌ها ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده و اعلان سود زودتر از شرکت‌هایی خواهد بود که اظهار نظر حسابرسی غیرمقبول دریافت می‌کنند. با توجه به موارد گفته شده فرضیه زیر شکل گرفته است:

فرضیه^۴: بین تاخیر در زمان اعلان سود و اظهارنظر حسابرسی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

^۲ ۲-۱-۳. تنگناها و فشارهای مالی

تنگناها و فشارهای مالی امکان ورشکستگی و توقف عملیات شرکت را افزایش می‌دهد. بنابراین می‌توان انتظار داشت که تاخیر در گزارشگری مالی و اعلان سود در شرکت‌هایی که وضعیت مالی نابسامانی دارند نسبت به سایر شرکت‌ها بیشتر باشد (Whittred and Zimmer, 1984). در جستجوی علت این تاخیر می‌توان انجام کارهای اضافی و خارج از معمول را که

1- Audit opinion

2- Financial distress

اوپرای بد مالی به شرکت تحمیل کرده است عنوان نمود. برای بررسی این موضوع فرضیه زیر مطرح شده است:

فرضیه ۵: بین تاخیر در زمان اعلان سود و تنگناهای مالی شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.

۳-۱-۳. فرصت طلبی و اقدامات محافظه کارانه مدیریت

رفتار گزارشگری مالی شرکت به شدت تحت تاثیر توانایی و قصد مدیریت واحد گزارشگر مالی می باشد. بر این اساس رفتار و نگرش های فرصت طلبانه مدیریت می تواند تعیین کننده زمان گزارشگری و اعلان سود شرکت باشد.

بر طبق تئوری گروه های ذینفع^۱ حتی در غیاب فرصت مخفی نمودن اطلاعات بد و نامطلوب به دلیل وجود الزامات افشاء، مدیریت شرکت ها انگیزه بالایی برای مخفی نمودن این گونه اخبار دارند(Whittred and Zimmer, 1984). تمایل طبیعی مدیران برای جلوگیری یا به تاخیر اندختن هر گونه واکنش منفی گروه های ذینفع، انجام تعهدات و قراردادهای جاری شرکت به بهترین وجه ممکن، ارائه تصویر مناسب از وضعیت و عملکرد مالی شرکت از طریق دستکاری یا هموارسازی سود از جمله دلایل آن محسوب می شود. هم چنین با تاخیر در ارائه و افشاء اخبار بد، این اخبار به آرامی در قیمت های سهام فیلتر شده و مدیریت از این طریق توانایی نفوذ و تأثیرگذاری بر گروه های ذینفعی که از طریق قیمت سهام، شرکت را ارزیابی می نمایند، بدست می آورد. در مقابل تمایل و انگیزه مدیریت شرکت ها برای ارائه و افشاء اخبار خوب و مناسب درباره شرکت به امید متتفع شدن از آثار مثبت آن در بازار قابل اشاره می باشد. بنابراین فرضیه زیر مطرح می شود:

فرضیه ۶: بین تاخیر در زمان اعلان سود و میزان اخبار بد شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.

۴. روش تحقیق

این تحقیق از نوع تحقیق های پس رویدادی و اثباتی در حوزه حسابداری و مدیریت مالی محسوب می شود. اطلاعات واقعی مورد نیاز از سایت بورس اوراق بهادار و نرم افزار تدبیر پرداز

1- Stakeholder theory

استخراج شده و از نرم افزار SPSS.17 جهت پردازش نهایی داده‌ها استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده و با استفاده از روش حذفی کلیه شرکت‌هایی که واجد شرایط و معیارهای تعیین شده زیر بوده‌اند، در قلمرو تحقیق قرار گرفته‌اند:

۱- دوره مالی آنها منتهی به اسفندماه باشد.

۲- طی سال‌های مورد نظر (۸۴ تا ۸۸) تغییر سال مالی نداده باشند.

۳- به لحاظ ماهیت خاص جزء شرکت‌های واسطه‌گری مالی نباشند.

با توجه به شرایط تعیین شده تعداد ۱۷۰ شرکت در دوره زمانی سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ لغایت سال ۱۳۸۸ عنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب شده‌اند.

۴-۱. تعریف مدل

مدل برآزش شده جهت بررسی فرضیه‌های تحقیق عبارتست از:

$$\begin{aligned} Lead_time = & \beta_0 + \beta_1 FORECERROR_{it} + \beta_2 BUSSCOMB_{it} + \\ & \beta_3 COMPLEX_{it} + \beta_4 NEGEQUITY_{it} + \beta_5 UNEXPECTED_{it} + \\ & \beta_6 UNEXPECTED^* POSITIVE_{it} + \beta_7 LNSIZE_{it} + \beta_8 OPINION + \varepsilon_{it} \end{aligned}$$

۴-۲. تعریف عملیاتی متغیرها

LEAD TIME (متغیر وابسته): تاخیر در اعلان سود که بیانگر تعداد روزهای بین پایان سال مالی و تاریخ اعلان سود سالیانه می‌باشد.

FORECERROR (متغیر مستقل): خطای پیش‌بینی سود که معیار اندازه‌گیری عدم قطعیت سطح سودهای آتی بوده و با استفاده از ضریب تغییرات سود هر سهم (انحراف معیار سود پیش‌بینی شده هر سهم تقسیم بر میانگین سود پیش‌بینی شده هر سهم) محاسبه می‌گردد.

BUSSCOMB (متغیر مستقل): ترکیب با سایر شرکت‌ها که این متغیر در صورت ترکیب با سایر شرکت‌ها عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد.

COMPLEX (متغیر مستقل): پیچیدگی عملیات شرکت که با استفاده از نسبت موجودی کالا به جمع دارایی‌ها محاسبه می‌گردد.

NEGEQUITY (متغیر مستقل): مانده بدھکار حقوق صاحبان سهام که این متغیر برای

شرکت‌های دارای مانده بدهکار حقوق صاحبان سهام عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد.

(متغیر مستقل): سودهای غیرمنتظره که یکی از معیارهای اندازه‌گیری اخبار خوب و بد می‌باشد و از طریق تفاوت پیش‌بینی سود هر سهم و سود واقعی هر سهم تقسیم بر پیش-بینی سود هر سهم محاسبه می‌گردد.

(متغیر مستقل): نوع اظهار نظر حسابرس که این متغیر برای شرکت‌هایی که اظهار نظر حسابرسی آنها مقبول بوده است عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر را به خود اختصاص می‌دهد.

(متغیر کنترل): اندازه شرکت که با معیار لگاریتم طبیعی جمع دارایی‌ها اندازه‌گیری می‌شود.

۵. یافته‌های تحقیق

۱-۵. آمار توصیفی

متغیرها	علامت اختصاری	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار
تاخیر در زمان اعلان سود	LEADTIME	۸۴۸	۲۰	۲۴۱	۹۶.۲۹	۲۴.۹۲۱
لگاریتم اندازه شرکت	LNSIZE	۸۵۰	۴.۱۴	۷.۹۸	۵.۷۰۷۷	۰.۵۸۷۴۴
پیچیدگی عملیات شرکت	COMPLEX	۸۵۰	۰.۰۰	۲۳.۶۸۲	۰.۲۹۹۷۹	۰.۸۹۸۴۶۶
خطای پیش‌بینی سود	FORECERROR	۸۵۰	۱۰۰.۳۶	۱۶۸.۱۵	۱۲۶.۶۳۲۰	۲۴.۳۸۳۹۱
سودهای غیرمنتظره	UNEXPECTED	۸۴۹	-۲۴.۸۰۰	۱۶۸.۸۸۲	-۰.۱۳۸۹۴	۱.۷۰۸۸۴۲
متغیر موهومی	POSITIVE	۸۴۹	۰	۱	۰.۴۷	۰.۴۹۹
مانده بدهکار حقوق صاحبان سهام	NEGEQUITY	۸۵۰	۰	۱	۰.۰۱	۰.۰۹۷
ترکیب با سایر شرکت‌ها	BUSSCOMB	۸۵۰	۰	۱	۰.۳۰	۰.۴۵۷
نوع اظهار نظر حسابرس	OPINION	۸۵۰	۰	۱	۰.۳۹	۰.۴۸۹
تعداد مشاهدات در دسترس	Valid N (listwise)	۸۴۳				

منبع: یافته‌های تحقیق

۵-۲. تجربه و تحلیل مدل

ضریب تعیین مدل برابر $0/429$ و ضریب تعیین تعدیل شده برابر $0/393$ می باشند بنابراین بر مبنای ضریب تعیین حدود 43% و بر مبنای ضریب تعیین تعدیل شده حدود 39% تغییرات متغیر وابسته (تاخیر در زمان اعلان سود) بوسیله متغیرهای مستقل قابل توصیف و تبیین است. مقدار احتمال مربوط به آماره فیشر جهت عدم کفایت مدل برابر $0/000$ بوده که از $0/05$ کوچکتر است بنابراین با اطمینان 95% کفایت مدل جهت عدم کفایت مدل بررسی فرضیات رد نمی شود. در این مدل مشاهده پرتوی شناسایی نمی شود.

جدول (۲): خلاصه مدل

آماره دوربین واتسن	برآورد خطای استاندارد	ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه	مدل
۱.۹۸۱	۰.۱۱۲۸۹۷	۰.۳۹۳	۰.۴۲۹	۰.۶۵۵	۱

منبع: یافته های تحقیق

بنابراین بر اساس مدل حاصل که به شکل زیر است به بررسی فرضیات می پردازیم.

$$\begin{aligned} \text{Log}(Leadtime) = & 2/048 - 0/000084 \text{FORECERROR} - 0/052 \text{BUSSCOMB} + \\ & 0/010 \text{COMPLEX} + 0/094 \text{NEGEQUITY} + 0/007 \text{UNEXPECTED} + \\ & 0/015 \text{UNEXPECTED*POSITIVE} - 0/011 \text{LNSIZE} + 0/062 \text{OPINION} \end{aligned}$$

نکته: به منظور حصول همگنی واریانس از تبدیل لگاریتم برای متغیر وابسته (تاخیر در زمان اعلان سود) استفاده شده است.

فرضیه اول- بین تاخیر در زمان اعلان سود و عدم قطعیت سطح سودهای آتی رابطه معنی داری وجود دارد.

نتایج حاصل از برآش مدل نشان می دهد که بین تاخیر در زمان اعلان سود و عدم قطعیت سطح سودهای آتی ارتباط معنی داری وجود ندارد. این مسئله به روشنی از مقدار احتمال مربوط به آماره تی ضریب متغیر مربوطه که معادل $0/604$ است، قابل استنتاج است. اگر چه ضریب متغیر مستقل عدم قطعیت سطح سودهای آتی برابر $0/00084$ است، اما این ارتباط منفی به لحاظ آماری تأیید نمی شود.

فرضیه دوم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و ترکیب با سایر واحدهای تجاری رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول (۳): ضرایب مدل

آماره های همخطی		آماره آتی	مقدار احتمال	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		علامت اختصاری متغیرها در مدل	متغیرها
معیار تحمل	عامل همخطی هاریانس			ضرایب بتا	برآورد ضریب	خطای استاندارد		
		۴۴.۲۳۳	۰.۰۰۰		۲۰.۴۳	۰.۰۴۶	(Constant)	جزء ثابت
۰.۹۵۹	۱.۰۴۳	-۰.۳۱۶	۰.۷۵۲	-۰.۰۱۰	-۵.۲۸	۰.۰۰۰	FORECERROR	خطای پیش بینی سود
۰.۸۳۹	۱.۱۹۲	۵.۵۰۱	۰.۰۰۰	۰.۱۹۴	۰.۰۵۲	۰.۰۱۰	BUSSCOMB	ترکیب با سایر شرکت‌ها
۰.۹۸۴	۱.۰۱۶	۲.۱۹۷	۰.۰۲۸	۰.۰۷۲	۰.۰۱۰	۰.۰۰۴	COMPLEX	پیچیدگی عملیات شرکت
۰.۹۷۷	۱.۰۲۴	-۲.۲۵۷	۰.۰۲۴	-۰.۰۷۴	-۰.۰۹۴	۰.۰۴۲	NEGEQUITY	مانده بدھکار حقوق صاحبان سهام
۰.۷۱۸	۱.۳۹۳	-۲.۴۱۶	۰.۰۱۶	-۰.۰۹۲	-۰.۰۰۷	۰.۰۰۳	UNEXPECTED	سودهای غیرمنتظره
۰.۷۱۱	۱.۴۰۶	۲.۵۴۷	۰.۰۱۱	۰.۰۹۸	۰.۰۱۵	۰.۰۰۶	UNEXPECTED*POSITIVES	متغیر موہومی * سودهای غیرمنتظره
۰.۸۳۱	۱.۲۰۳	-۱.۵۴۰	۰.۱۲۴	-۰.۰۵۵	-۰.۰۱۱	۰.۰۰۷	LNSIZE	لگاریتم اندازه شرکت
۰.۹۶۶	۱.۰۳۶	-۷.۷۱۷	۰.۰۰۰	-۰.۲۵۴	-۰.۰۶۴	۰.۰۰۸	OPINION	نوع اظهار نظر حسابرس

منبع: یافته های تحقیق

نتایج تحقیق گویای آن است که متغیر ترکیب با سایر واحدهای تجاری ارتباط معنی داری با تاخیر در زمان اعلان سود دارد. این ارتباط به لحاظ آماری در سطح اطمینان ۹۵ درصد قابل تأیید است. ضریب متغیر مستقل مربوطه برابر با -0.052 - مovid آن است که ترکیب با سایر واحدهای تجاری رابطه منفی با تاخیر در زمان اعلان سود دارد.

فرضیه سوم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و پیچیدگی عملیاتی شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.

نتایج حاصل از برآش مدل نشان می دهد که بین تاخیر در زمان اعلان سود و پیچیدگی عملیاتی

شرکت ارتباط معنی داری وجود دارد. به علاوه ضریب متغیر مستقل پیچیدگی عملیاتی شرکت برابر 0.010 است، بنابراین ارتباط مثبت و معنی داری بین دو متغیر مشاهده می‌شود. این ارتباط به لحاظ آماری در سطح اطمینان 95 درصد قابل تأیید است.

فرضیه چهارم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و اظهارنظر حسابرسی رابطه معنی داری وجود دارد.

نتایج حاصل از برآش مدل نشان می‌دهد که بین تاخیر در زمان اعلان سود و اظهارنظر حسابرسی ارتباط معنی داری وجود دارد. این ارتباط به لحاظ آماری در سطح اطمینان 95 درصد قابل تأیید است. به علاوه ضریب مستقل اظهارنظر حسابرسی برابر 0.062 است، بنابراین ارتباط مثبت و معنی داری بین دو متغیر مشاهده می‌شود.

فرضیه پنجم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و تنگناهای مالی شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.

نتایج تحقیق نشان دهنده آن است که متغیر تنگناهای مالی ارتباط معنی داری با تاخیر در زمان اعلان سود دارد. بنابراین با اطمینان 95 درصد می‌توان گفت فرضیه چهارم تایید می‌شود. به علاوه ضریب متغیر مستقل تنگناهای مالی شرکت برابر 0.094 است که بیانگر ارتباط مثبت و معنی داری بین دو متغیر است.

فرضیه ششم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و میزان اخبار بد شرکت رابطه معنی داری وجود دارد.

مقدار احتمال مربوط به آماره t مبنی بر عدم وجود ارتباط معنی دار بین تاخیر در زمان اعلان سود و میزان اخبار بد شرکت برابر 0.014 است که از 0.05 کوچکتر می‌باشد، بنابراین با اطمینان 95% فرضیه قابل تایید است. به علاوه ضریب متغیر مستقل میزان اخبار بد شرکت برابر 0.007 است بنابراین ارتباط مثبت و معنی داری بین دو متغیر مشاهده می‌شود.

یافته‌های اضافی تحقیق

مقدار احتمال مربوط به آماره t مبنی بر عدم وجود اثر متقابل بین میزان اخبار بد و سود مثبت برابر 0.009 است که از 0.05 کوچکتر می‌باشد بنابراین با اطمینان 95% می‌توان گفت که ارتباط معنی داری بین اثر متقابل دو متغیر و متغیر وابسته تاخیر در زمان اعلان سود مشاهده می‌شود.

هم‌چنین مقدار احتمال مربوط به آماره تی مبنی بر عدم وجود اثر متقابل بین اندازه شرکت و تاخیر در زمان اعلان سود برابر 0.113 است که از 0.05 بزرگتر می‌باشد، بنابراین با اطمینان 95% فرض صفر آماری رد نمی‌شود. در نتیجه ارتباط معنی‌داری بین دو متغیر مشاهده نمی‌شود یا به عبارتی اندازه شرکت تاثیری روی تاخیر در زمان اعلان سود ندارد.

جدول(۵): خلاصه نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های تحقیق

فرضیه‌های تحقیق	احتمال	مقدار آماره تی	مقدار ضریب	نتیجه آزمون
فرضیه اول- بین تاخیر در زمان اعلان سود و عدم قطعیت سطح سودهای آتی رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.604	-0.519	0.00084	تایید نشده است
فرضیه دوم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و ترکیب با سایر واحدهای تجاری رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.000	-5.594	-0.0052	تایید شده است
فرضیه سوم- بین تاخیر در رمان اعلان سود و پیجیدگی عملیاتی شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.025	2.250	0.010	تایید شده است
فرضیه چهارم- بین تاخیر در زمان اعلان سود و اظهارنظر حسابرسی رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.000	7.690	0.062	تایید شده است
فرضیه پنجم- بین تاخیر در رمان اعلان سود و تنگاههای مالی شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.021	2.315	0.094	تایید شده است
فرضیه ششم- بین تاخیر در رمان اعلان سود و میزان اخبار بد شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد.	0.014	2.451	0.007	تایید شده است

منع: یافته‌های تحقیق

۵-۳. بررسی فرضیات آماری

در نمودار پراکنش باقی‌مانده‌های استاندارد شده در مقابل پیش‌بینی‌های استاندارد شده روندی مشاهده نشده است و تقارن مشاهدات حول خط صفر می‌باشد، بنابراین می‌توان همسان بودن واریانس باقی‌مانده‌ها را تایید کرد. آماره آزمون کولموگروف اسمیرنف نیز موید این است که باقی‌مانده‌ها از توزیع نرمال برخوردار هستند.

با توجه به مقدار آماره دوربین واتسن که برابر $1/981$ است، می‌توان استقلال باقی‌مانده‌ها از یکدیگر را پذیرفت. این مسئله با توجه به مقدار احتمال آزمون دوره‌ها (Runs) که برابر $0/121$

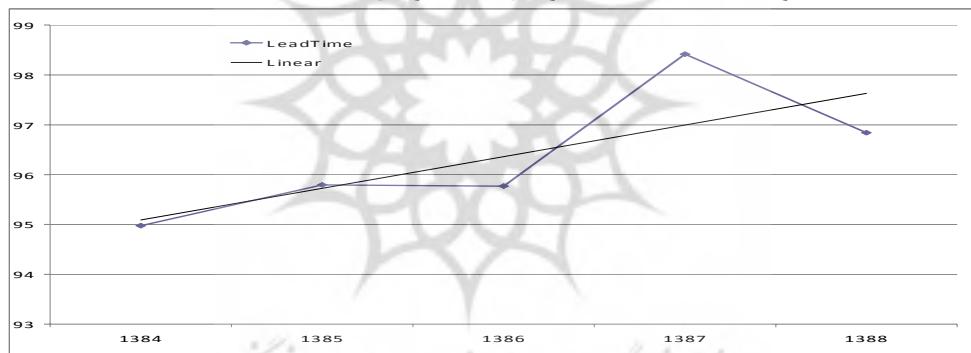
بوده است و از ۰/۰۵ بزرگتر است نیز قابل تأیید است.

به علاوه تمام مقادیر VIF کوچکتر از ۵ می‌باشند، بنابراین مشکل هم خطی نیز در مدل مشاهده نمی‌شود. در قسمت آمار باقی‌مانده‌ها خروجی کمینه و بیشینه باقی‌مانده‌ها استاندارد شده بین ۳- و ۳ قرار دارند، بنابراین در این مدل مشکل وجود مقادیر پرت افتاده مشاهده نمی‌شود. با توجه به این که تمام فرضیات زیر بنایی مورد تایید قرار می‌گیرد، بنابراین به صحت نتایج حاصل از مدل می‌توانیم اعتماد کنیم.

۶. بحث و نتیجه گیری

نمودار زیر روند تاخیر در اعلان سود سالیانه شرکت‌های بورسی مورد مطالعه که بر اساس تعداد روزهای بین پایان سال مالی و تاریخ اعلان سود سالیانه شرکت اندازه‌گیری شده است را نشان می‌دهد. مطابق نمودار میانگین زمان اعلان سود سالیانه شرکت‌های بورسی مورد مطالعه ۹۶ روز بعد از اتمام سال مالی می‌باشد. شواهد ارائه شده بیان کننده روند فزونی تاخیر در اعلان سود شرکت‌های بورسی در طول دوره مورد مطالعه می‌باشد.

نمودار(۲): روند زمان اعلان سود شرکت‌های بورسی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۸

هدف این تحقیق بررسی عوامل موثر بر تاخیر در اعلان سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده است که این عوامل در سه گروه فرضیه مورد بررسی قرار گرفته است.

در گروه اول، فرضیه‌های مربوط به تقارن بازار برای اعلان سود شرکت‌ها که شامل تاثیر متغیرهای عدم قطعیت سطح سودهای آتی و ترکیب با سایر شرکت‌ها بر زمان گزارشگری و اعلان سود بوده است، نشان می‌دهد که شرکت‌هایی که در طی دوره، ترکیب یا ادغام تجاری با سایر شرکت‌ها داشته‌اند با تسریع در اعلان سود سالیانه و انتشار اخبار مثبت مربوط به آن به دنبال کسب منافع حاصل از آن در بازار سرمایه می‌باشد.

در گروه دوم، فرضیه‌های مربوط به محدودیت عرضه و اعلان سود که شامل تاثیر متغیرهایی نظیر پیچیدگی عملیات شرکت، نوع اظهار نظر حسابرسی و تنگناها و فشارهای مالی بر زمان اعلان سود بوده است، مورد بررسی و آزمون قرار گرفت که نتایج تحقیق نشان می‌دهد شرکت‌هایی که از نظر نوع عملیات و فرآیند گزارشگری مالی از پیچیدگی بیشتری برخوردارند، نسبت به سایر شرکت‌ها تاخیر بیشتری در اعلان سود سالیانه داشته‌اند. هم‌چنین مدت زمان اجرا و تکمیل عملیات حسابرسی شرکت بر فرآیند کلی گزارشگری مالی و در نتیجه بر اعلان سود سالیانه شرکت تاثیر قابل ملاحظه‌ای خواهد داشت و چنانچه موارد عدم توافق و عدم رعایت اصول واستانداردهای حسابداری که منجر به اظهار نظر غیر مقبول خواهد شد در شرکت مورد حسابرسی زیاد باشد تاخیر در گزارشگری مالی و اعلان سود افزایش می‌یابد.

از طرف دیگر، وجود تنگناها و فشارهای مالی امکان ورشکستگی و توقف عملیات شرکت را افزایش می‌دهد که انجام کارهای اضافی و خارج از معمول را جهت رهایی از این وضعیت به دنبال خواهد داشت. در نتیجه به امید برآور رفت از این وضعیت و عدم ارائه اخبار نامناسب تاخیر در اعلان سود در این قبیل شرکت‌ها وجود دارد.

در گروه سوم، فرضیه مربوط به اثر اقدامات محافظه‌کارانه مدیریت در اعلان سود که در واقع تاثیر اخبار بد بر زمان اعلان سود بوده است، مورد آزمون قرار گرفت که نتایج حاصل از آن نشان می‌دهد که مدیران تمايل زیادی به افشاء سریع اخبار خوب و مثبت داشته و در مقابل تا حد امکان در افشاء اخبار بد و منفی تاخیر نشان می‌دهند. این مفهوم با تئوری ذی‌نفعان منطبق می‌باشد.

نتایج این مطالعه با یافته‌های تحقیق‌های انجام شده قبلی از جمله تحقیق ویرد و زیمر(۱۹۸۴)، دایر و ویلسون(۱۹۸۹)، اوسا-انسه (۲۰۰۰)، هو و همکاران(۲۰۰۳)، سنگاپتا(۲۰۰۴)، دغان و همکاران(۲۰۰۷)، کوتاری(۲۰۰۸) و شالو(۲۰۰۹) منطبق می‌باشد. با عنایت به نتایج تحقیق حاضر، این ضرورت احساس می‌گردد که از طریق تدوین الزامات و استانداردهای قانونی در مورد زمان،

نحوه ارائه و افشاری اطلاعات و گزارش‌های مالی از طرف نهادهای ذیربط به ویژه بورس اوراق بهادر بیش از آنچه در حال حاضر موجود است، می‌توان بر مربوط بودن و به موقع بودن اطلاعات تاثیر گذار بود.

References:

- [1] Begley, J., and Fischer, P.E. (1998). "**Is there Information in an Earnings Announcement Delay?**" Review of Accounting Studies, 3(4): 347-363.
- [2] Brown, P. Dobbie, and Jackson (2009), "**Measures of the timeliness of earnings: An empirical investigation.**" Working paper, The University of New South Wales
- [3] Dogan,M., Coskun E., and O.Celik .(2007)."Is Timing of Financial Reporting Related to Firm Performance?An Examination on Ise Listed Company". International Research Journal of Finance and Economic ,ISSN 1450-2887 Issue 12
- [4] Dwyer, P.D.,and Wilson, E. R. (1989). "**An Empirical Investigation of Factors Affecting the Timeliness of Reporting by Municipalities**". Journal of Accounting and Public Policy, 8(1): 29-55
- [5] Haw, I.-M., Park, K., Qi, D and Wu, W. (2003). "**Audit qualification and timing of earnings announcements: Evidence from China**". Auditing: Journal of Practice & Theory, 22(2): 121-146
- [6] Hwee Cheng Tan and Leon Wong .(2012). "**The value relevance of timely Earnings information**". the University of New South Wales
- [7] Kothari, S. P., Shu, S., and Wysocki, P. (2008). "**Do Managers Withhold Bad News?**". SSRN, MIT Sloan Research Paper No. 4556-05, forthcoming in Journal of Accounting Research.
- [8] Moradi, M.,and Pourhoseini, M. (2010). "**The Association between selected company Attributes and Audit delay: Evidence from Tehran Stock Exchange**". (in Persian) Accounting Research V (1)
- [9] Nichols, D.C., and J.M. Wahlen. (2004). "**How Do Earnings Numbers Relate to Stock Returns?**" A Review of Classic Accounting Research with Updated Evidence,
- [10] wusu-Ansah,S. (2000). "**Timeliness of corporate financial reporting in emerging capital markets: empirical evidence from the Zimbabwe Stock Exchange**". Accounting and Business Research, 30(3): 241-254.
- [11] Sengupta, P. (2004)."Disclosure Timing: Determinants of quarterly earnings release dates".Journal of Accounting and Public Policy, 23: 457-482.
- [12] Shalev, R. (2009)."**The Information Content of Business Combination Disclosure Level**". The Accounting Review, 84(1): 239-270.
- [13] Siuko, Saara. (2009)."**Earnings Reporting Lead-Time**".Helsinki school of economics abstract. Master's Thesis in Accounting

- [14] Soltani, B. (2002). "Timeliness of corporate and audit reports: Some empirical evidence in the French context". The International Journal of Accounting, 37(2): 215-246.
- [15] Silva, Tiago Duarte. Huijing FU, Christopher F. Noe, and K. Ramesh. (2010). "Information Content of Earnings Delay Announcements". The Texas Christian University and Rice University.
- [16] Watts, R.L., and Zimmerman, J. L. (1990). "Toward a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards". the Accounting Review, 65: 131-156.
- [17] Whittred, G. and Zimmer, I. (1984). "Timeliness of Financial Reporting and Financial Distress". The Accounting Review, LIX (2): 287-295.

